

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ ПРОФ. Д-Р ГАЛИНА ГЕОРГИЕВА КУРТЕВА,

професор по научна специалност Социално управление в професионално направление 3.7.

Администрация и управление, Бургаски свободен университет

Относно: научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” по професионално направление 3.7. Администрация и управление (управление на виртуални екипи), обявен в ДВ бр.38/20.05.2022г., с кандидат доц. д-р Кристиян Стоянов Хаджиев

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Конкурсът за „професор” по професионалното направление 3.7 Администрация и управление (Управление на виртуални екипи) е обявен по установения законов ред, за нуждите на департамент „Администрация и управление”, факултет ФДЕНО в Нов български университет. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 3-РК-258 от 17.06.2022 г. на Ректора на НБУ.

В обявения конкурс участва един кандидат – доц. д-р Кристиян Стоянов Хаджиев. Представената документация по конкурса отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (чл.2б) и Правилника за приложение му (чл.1а, ал.1), както и на изисквания на НБУ, определени в Приложение 2 на НРАС в университета.

Представената от доц. д-р Кристиян Хаджиев справка за съответствие на минималните национални изисквания и изискванията на НБУ показва, че е надвишен значително (125%) общия задължителен обем точки, който се изисква за заемане на длъжността „професор” в НБУ, като същевременно се изпълняват всички специфични изисквания по раздели. Общият брой точки на кандидата е 1707т. при необходими 760т.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

1. Оценка на монографичния труд, творчески изяви или други публикации, съответстващи по обем и цялостност на монографичен труд, включваща оценка на научните и научно-приложните приноси на автора.

Представеният от кандидата доц. д-р Кристиян Хаджиев хабилитационен труд по конкурса е на тема „**Управление на виртуални екипи (теория и методология)**”, София:

НБУ, 2021, ISBN: 978-619-233-160-3. Монографията е в обем 408 страници като е използван широк обем от литература, 184 източника. Акцентът в монографичния труд е поставен върху прилагането на виртуалните екипи като адекватен организационен модел в съвременната непостоянна, несигурна, сложна, двусмислена (VUCA) бизнес среда. В своето изследване авторът обобщава основните понятия, идентифицира ключовите предпоставки, закономерности, механизми и процеси, свързани с проектирането и функционирането на високо ефективни виртуални екипи. Аргументирано извежда и анализира факторите, определящи екипната ефективност и индикаторите за оценяването ѝ. Задълбоченото изследване на многостранните връзки в интегративните модели и на начините за постигане на баланс и сработване между членовете на екипа, позволява на автора да обобщи теоретичната и методологична основа на фундаменталните модели за ефективност на виртуалните екипи. Като своеобразен синтез на съществуващите теоретични модели, авторът обосновава и представя нов концептуален интегративен модел за ефективност на виртуалните екипи. Основната идея, застъпена в него е за ролята и въздействието на междуличностния и социално-емоционалния процес върху екипните резултати. Авторът успешно идентифицира конкретни умения и специфичните процеси на работа във виртуалните екипи, през призмата на уникалните характеристики на тази нова организационна форма. Фокусът в изследването се поставя върху три основни категории на процесите: технологични, социално-емоционални и управленски. Постигнатите резултати от авторското изследване могат да бъдат оценени като приноси с теоретичен и практически характер. Като теоретични приноси на монографичния труд могат да се оценят развитата от автора идея за качествено нов модел на взаимодействие между членовете на екипа във виртуална среда; авторската интерпретация на новата роля на дигиталния лидер и характеристиките на уникалния стил на е-лидера; идентифицираната специфика на технологичните, социално-емоционалните и управленски процеси във виртуалните екипи; систематизираните фактори за екипна ефективност във виртуален контекст. Направената от автора систематизация на конкретните действия и ключови индикатори при проектирането и внедряването на комплексна система за мониторинг и оценка на екипната ефективност във виртуален и динамичен контекст може да бъде оценено като практико-приложен принос. Постигнатите резултати, направените обобщения и изводи биха били полезни за изследователи, мениджъри и консултанти, които се интересуват както от възможностите за повишаване на организационната ефективност, така и от виртуалното взаимодействие като предпоставка за ефективна екипна дейност.

2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации (творчески изяви), направени след назначаването на академичната длъжност „гласистент“ или академичната длъжност „доцент“ (при кандидатите за професор). Тя включва и оценка на изискването за рецензираност на изданията.

Извън хабилитационния труд доц. д-р Кристиян Хаджиев за участие в конкурса за „професор“ представя и следните публикации:

✓ Публикувана книга на базата на защитен дистертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ - Хаджиев, Кр., **Проектиране на високо свършени организации**. С., ИК “Люрен”, 2000 г., 224 с., ISBN 954-568-062-8

✓ Статии и доклади, публикувани в нереферирани издания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – общо **26**;

✓ Студии, публикувани в нереферирани издания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – **4**;

✓ Публикувана глава от колективна монография - Хаджиев, Кр., Котева, Н., Алексиев, А. Узунова, Р., Хаджичонева, Ю., Георгиев, А., **Конкурентоспособност на земеделските стопанства в България и модели за нейното повишаване : монография (глава 1)**, изд. Авангард Прима, София, 2021, ISBN - 978-619-239-561-2, COBISS.BG-ID – 46792200;

✓ Публикувани университетски учебници – **6**, два от които са самостоятелни: Хаджиев, Кр., **Модели за организационно съвършенство**. С., НБУ 2013 г., 342 с., ISBN: 978-954-535-756-5; Хаджиев, Кр., **Теория на организацията**. С., НБУ 2011 г., 370 с., ISBN: 978-954-535-663-6

Публикациите не повтарят представените за придобиване на ОНС „доктор“ и за заемане на академичните длъжности „главен асистент“ и „доцент“ и не ми е известно доказано по законоустановения ред плагиатство в научните му трудове.

Всички публикации, с които доц. д-р Кристиян Хаджиев участва в конкурса за „професор“ са в тематични области по обявения в проф. напр. 3.7 Администрация и управление конкурс, като акцентът в научните трудове на кандидата е организационната промяна, усъвършенстването на организационните модели и управлението на екипната работа в организацията, с ясно изразен фокус върху проектирането и ефективното управление на виртуалните екипи, специфичните измерения на лидерството във виртуалния екип.

Доц. д-р Кристиян Хаджиев демонстрира добро познаване и умения за интерпретация на теоретичните постановки в изследваните области. Научните търсения на

доц. д-р Кристиян Хаджиев са подплатени там където е възможно с практически изследвания.

Прегледът на представените по конкурса научни трудове и публикации на доц. д-р Кристиян Хаджиев позволява да се оцени високо тяхното научно съдържание и полезността им за практиката от гледна точка на постигнатите резултати.

Представените в документацията по конкурса сертификати за участието на доц. д-р Кристиян Хаджиев в 14 Международни научни конференции (в периода 2013-2020г.) в научната област, в която е обявен конкурса, разкриват умението му да информира научната общност, както и специалистите от практиката за приносните моменти в своите научни тези, резултатите от своите изследвания и възможния ефект от практическата им приложимост.

3. Цитиране от други автори.

Голяма част от публикациите на доц. д-р Кристиян Хаджиев са цитирани в разработките на други изследователи. От представената в документацията по конкурса справка за цитиранията се вижда, че 19 публикации на доц. д-р Кристиян Хаджиев са цитирани в монографии или колективни токове с научно рецензиране от други изследователи, а автори на публикации в нерелативирани списания с научно рецензиране са се позовали на 12 от публикациите на кандидата по конкурса. Общия брой цитирания е 71, което е атестат за положително възприемане на тезите и резултатите от научните изследвания на доц. д-р Кристиян Хаджиев.

4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката.

Доц. д-р Кристиян Хаджиев има участия в 8 национални проекта по програма Horizon 2020, European Union funding for Research&Innovation; по ОП „Развитие на човешките ресурси”; по програма ФАР “Перспектива за професионално развитие”. Бил е член на изследователски екипа на 6 проекта, финансирани от фонд „Развитие на научните изследвания” в НБУ.

При участието в екипите по изпълнение на проектите доц. д-р Кристиян Хаджиев се проявява като професионалист в областта на управлението на организационната промяна и екипната работа. Индивидуалният му принос може да бъде отчетен при работата му като:

✓ Член на екипа по проект „Подобряване на качеството на дистанционното обучение на ЦДЕО към НБУ”, финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси”,

съфинансиран от Европейския социален фонд на ЕС, при което е разработил два авторски мултимедийни учебника.

✓ Научен ръководител на експертна група при реализацията на проекта "Висшето образование по икономика - фундамент на икономиката на знанието", финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси”, съфинансиран от Европейския социален фонд на ЕС ((2012-2014г.).

✓ Член на екипа за изпълнение на проекта “Перспективи за кариерно развитие” по програма ФАР “Перспектива за професионално развитие” (2009г.), при което участва в разработването на учебна програма към МОН за задължителна професионална подготовка по „Мениджмънт на фирмата”.

✓ Член на екипа по изготвянето на Меморандум на развитието (позитивната концепция). Меморандумът е изготвен на основата на академични изяви, форуми семинари и конференции проведени през 2018/2019г. и посветени на Юбилейната 25 годишнина от създаването на първите програми по БА/МБА в България.

Фокусът в изследователската програма на доц. д-р Кристиян Хаджиев е върху следните сфери: управление на виртуални и самоуправляващи се работни екипи, социално управление, управление на проекти – теория и практика, организационно проектиране, проблеми на целево-адаптивните организации, кроскултурен мениджмънт, управление на културните промени и проблеми на културната адаптация.

Общата ми оценка за изследователската дейност на доц. д-р Кристиян Хаджиев е положителна. Кандидатът е с авторитет в своята научна област, а резултатите от научната му дейност отговарят на университетските стандарти. Активното му участие в научни и изследователски проекти, изготвянето на анализи и становища при реализацията на изследователските си задачи, както и публикациите му в авторитетни издания показват, че той е утвърден изследовател с приноси в развитие на знанието в областта на управленската наука (в частност управлението на виртуални екипи) и приложението му в практиката.

III. Учебна и преподавателска дейност

Кристиян Хаджиев е редовен преподавател в НБУ от 1997г. Придобил е ОНС „доктор” по научна специалност в същото направление, в което е обявен конкурса. Заема академичната длъжност „доцент” в ПН 3.7. Администрация и управление (Социално управление) от 2012г.

Доц. д-р Кристиян Хаджиев преподава на студенти в ОНС „бакалавър” и ОНС „магистър” по дисциплините “Основи на управлението”, “Управление на проекти”, “Увод във фирмената култура”, “Управленският процес и екипната дейност”, „Корпоративно управление”, “УЧР и лидерство”, практикуми “Модел за организационно съвършенство”, „Стратегии за организационна промяна”. Доц. д-р Кристиян Хаджиев води и лекционни курсове в магистърска програма Управление и развитие на човешките ресурси (на български и английски език) – ДО. Всички учебни дисциплини и курсове са в професионалното направление, в което е обявен конкурса.

За целите на обучението доц. д-р Кристиян Хаджиев е разработил самостоятелно два учебника; участвал е в авторските колективи на четири други учебника; подготвил е авторски учебни материали в книжен вид за четири курса, има и два самостоятелни учебника в електронен вид, интегрирани в платформата за електронно обучение, с което са изпълнени и изискванията за публикации на учебни материали в електронния обучителен модул Moodle НБУ (съгласно изискванията за заетостта на редовните преподаватели в НБУ).

Преподавателската му дейност се оценява от студентите положително. Средната оценка на студентите за удовлетвореността от курсовете на доц. д-р Кристиян Хаджиев е 4,53 (при макс.5,00) (съгласно Справка от Център за качество и оценяване).

За усъвършенстване и разширяване на преподавателските си умения и знания доц. д-р Кристиян Хаджиев активно се включва в програмата за обучение на преподавателския и административния състав на НБУ. От друга страна, той самият е бил в ролята на обучител - като модератор в преподавателски форум „Как (да) преподаваме“ (2019г.) и като консултант на преподавателите от НБУ за използване на възможностите на платформата за ЕО Мудъл, НБУ, в условията на извънредно положение (2019г.).

За анализирания период доц. д-р Кристиян Хаджиев е бил научен ръководител на 21 студента, има изготвени 17 рецензии и е участвал в 280 изпитни комисии (от е-преподавател: Мониторинг –Работа със студенти и докторанти).

Доц. д-р Кристиян Хаджиев е ръководител на екипа, създал една от най-успешните програми в НБУ - БП “Управление на бизнеса и предприемачество“. Той е бил и член на екипа създал МП „Бизнес администрация“. Кандидатът по конкурса е участвал активно в разработването и усъвършенстването на различни курсове към бакалавърски и магистърски програми за редовна и/или дистанционна форма на обучение (БП „Управление на бизнеса и предприемачество“; МП „Бизнес администрация“, МП

„Мениджмънт на туристическия бизнес” и МП „Управление на луксозното хотелиерство”).

Висока оценка заслужава и съвместната работа на доц. д-р Кристиян Хаджиев със студенти в различни изследователски и творчески проекти (Economy film days Festival, 2018г., 17th Vienna Economic Forum, 2020г., организиране и провеждане на Майсторския клас - Софийско бизнес училище в НБУ на тема "Managing global economic and financial risks", 2019г.).

Всичко това ми дава основание да оценя доц. д-р Кристиян Хаджиев като утвърден лектор, отговорен и коректен преподавател. Учебно-преподавателската му дейност е категорично свързана с предмета на конкурса, а натрупаният преподавателски опит е напълно задоволителен за заемане на академичната длъжност „професор” в професионално направление 3.7. Администрация и управление (управление на виртуални екипи).

IV. Административна и обществена дейност

Кандидатът в конкурса за „професор” доц. д-р Кристиян Хаджиев участва активно в работата на различни колективни органи на управление на НБУ:

✓ От 2012г. той е ръководител на Департамент „Администрация и управление” в НБУ и изпълнява отговорно управленските си функции. Участва активно в работата на програмния съвет по стратегически въпроси на Департамента. В качеството си на Ръководител на Департамента той създава и развива екип с научноизследователски фокус в областта на корпоративното управление, иновационния мениджмънт, публичната администрация, туризма, хотелиерството и европейските транспортни политики, институционалния опит и трайните тенденции на развитие в страните – членки на ЕС. Научноизследователската дейност е екипа се основава на съвременните теоретични системи на институционалната икономика и управление и има амбицията да създава научни продукти в областта на бизнеса и администрацията, съобразени с българските особености на институционалната среда и структура.

✓ Доц. д-р Кристиян Хаджиев е член на Академичния съвет на НБУ и на Факултетните съвети на ФДЕНО и МФ и участва редовно в техните заседания. Академичните си задължения изпълнява съвестно, редовно провежда учебните си занятия и спазва Приемното си време като преподавател и като ръководител на Департамента.

✓ Доц. д-р Кристиян Хаджиев е бил член на Комисията по избор на Ректор на НБУ, съгласно решение на АС, заседание №5 от 21 януари 2020 и заместник-председател на ФС

на ФДЕНО от 2018/2019. Понастоящем участва активно в работата на редица комисии към факултетите в НБУ - комисията за оценяване на годишната основна заетост на преподавателите на трудов договор към МФ; комисията по разглеждане на проекти по фонд „Учебни програми“ към ФДЕНО, комисията по преглед на документи по обявени конкурси за АД.

Доц. д-р Кристиян Хаджиев активно се включва и в провеждането на научни събития. Той е бил председател или заместник председател на научен и организационен комитет на девет международни и национални научни конференции, организирани от Департамент „Администрация и управление“ на НБУ в периода 2013-2021г.

Висока оценка заслужава и обществена активност, проявявана от доц. д-р Кристиян Хаджиев при участието му в работата на редица национални организации и асоциации, чиято дейност е съотнесима към професионалното направление, в което е обявен конкурса за „професор“. В периода 2013-2019г той е член на Консултативния съвет на „Лабораторията за управление на рисковете“ към НБУ, а от 2019г участва и в работата на Консултативния съвет на „Лаборатория по количествени методи и моделиране“. Членува в Асоциацията на преподавателите по икономика и управление в индустрията (АПИУИ) (от 2011-) и в Българска асоциация за управление на хора (БАУХ).

Атестат за високия професионализъм на доц. д-р Кристиян Хаджиев като изследовател в областта на управленските науки е и участието му като член е на Редакционните колегии на сп. «Икономическа мисъл», изд. на ИИИ при БАН, Годишника на Департамент «Администрация и управление» и на периодичното издание на Департамента „Методология, интердисциплинарност, анализи, стратегии“ (Серия „Лидерство, общество, стратегически визии“).

Всичко това ми дава основание да обобщя, че с активната си административната и обществена дейност доц. д-р Кристиян Хаджиев допринася за развитието на добрите управленски практики в НБУ, както и за усъвършенстване на предлаганите магистърски и бакалавърски програми в НБУ.

V. Лични впечатления от кандидата

Изключително компетентен в своята научна област, коректен във взаимоотношенията си с колегите, силно развито чувство за отговорност при изпълнение на служебните си задължения.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Нямам забележки по научните тези, изразени и защитени в публикациите на доц. д-р Кристиян Хаджиев.

По отношение на бъдещата му преподавателска работа, целесъобразно е да продължи да разработва и публикува самостоятелни учебни материали (помагала и учебници) по преподаваните от него дисциплини. Препоръчвам му да намери баланс между преподавателска, обществена и административна дейност, за да има възможност в бъдеще да задълбочи изследователската си дейност в сферата на управлението на виртуалните екипи, една актуална проблематика в съвременната непостоянна, несигурна, сложна, двусмислена (VUCA) бизнес среда.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В обобщение на изложението до тук, оценявайки по съвкупност, мога да твърдя, че кандидатът в конкурса удовлетворява изискванията за заемането на академичната длъжност „професор“ съгласно ЗРАСРБ, правилника за неговото приложение, както и изискванията на НБУ, определени в Приложение 2 на НРАС в университета.

С пълна убеденост и отговорност предлагам доц. д-р Кристиян Стоянов Хаджиев да бъде избран за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР” по професионално направление 3.7 Администрация и управление (управление на виртуални екипи) в НБУ.

Дата 08.09.2022

Подпис